

ročevalcem v Celju in jih prositi razjasnil. Iz zadnjega našega članka pa, ki je bil pisan popolnoma stvarno in mirno, se je razvidelo, da nam ni za osebe, ampak za stvar, in smo se oseb le toliko dotaknili, kolikor je bilo neobhodno potrebno.

Politični ogled.

Pogajanja med Čehi in Nemci ne obetajo nobenega uspeha. Nemci nočejo dovoliti Čehom jezikovne enakopravnosti, vlada pa si ne upa, brez dovoljenja Nemcev kaj storiti. Če državni zbor tudi nadalje ne bo mnogo delal, krivi bodo tega pač Nemci in vlada sama.

Državni zbor je sklican za dne 15. t. m. zopet na posvetovanje. V razpravo pride najprej novi tiskovni zakon. Čehi pri tem predmetu ne bodo delali nobenih težav, kakor tudi pri predlogih za vojaške zahteve ne.

Zakon o kupčiji na obroke, za katerega so se potegovali posebno kmetski poslanci, je dobil najvišje potrjenje in stopi dne 10. aprila v veljavo.

Cesarjevo zdravje. Odposlanstvu, ki je prišla cesarja vabiti na ples trgovcev, je cesar odgovoril, da mu žal zdravje ne dopušča, po noči hoditi iz sobe ter je naročil prestolonasledniku Francu Ferdinandu, da ga pojde zastopati. Tudi na ples dunajskega mesta letos baje cesar ne pride.

Nadvojvoda Franc Ferdinand. Zadnje čase se posebno opaža, da je začel prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand sam posegati v najvažnejša avstrijska politična vprašanja. Listi poročajo, da deluje nadvojvoda Franc Ferdinand s posebno vnemo na to, da bi se dosegla sprava med Nemci in Čehi. Izrazil, pravijo, da se je baje: Prevezel sem nalogo, da napravim že enkrat red v Avstriji. Med božičnimi počitnicami je sprejel na svojem gradu Konopištu več odličnih poslancev ter jih gostil, a pri tem se ž njimi razgovarjal o jezikovnih zadevah.

Kaj bo z Avstrijo? Francosko in nemško časopisje se rado bavi s tem vprašanjem. Pariški list »Figaro« meni, da mora sedanji razpor med Slovani in Nemci, posebno med Čehi in Nemci, dovesti do velikih nemirov v Avstriji. Ta razpor se bo po francoskih prorokovanjih končno tako poostiril, da bo začela posredovati Nemčija v prilog Nemcem, Rusija pa v prilog Slovanov. Seveda so to le več ali manj navadna časniškarska domnevanja. Brez vse vrednosti pa

ta ugibanja vendar-le niso. Vidi se, kako si mislijo zunaj Avstrije naravni razvoj naših zamotanih razmer. Toda tak izid je pač skoraj nemogoč. Predvsem se sodi napačno Slované. Slovani nikjer ne mislijo, da bi bila njihova rešitev v razpadu monarhije. Nasprotno, za nas še velja vedno Palackega izrek: Ako bi Avstrije ne bilo, Slovani bi zahtevali, da se ustanovi. Tudi naše razmerje z Rusijo zunaj popolnoma napačno tolmačijo. Ne tajimo sorodnih čustev do Rusije, a ta čustva ostanejo vedno le duševna. Pod rusko oblast si pač ne želi nobeno slovansko pleme v Avstriji, kakor tudi Rusija ne goji takih želj. Slovanski narodi v Avstriji imajo vsak za-se svoje narodne in politične vzore, a vsi skupaj v okvirju dosedanjega sestava. Čehi streme za svojim starim državnim pravom, istotako Hrvati. Slovincem je vzor narodna samostalnost, Poljakom njihova neodvisna Poljska. Ako se naj to doseže, ni treba razbiti države, temuč le ustava se naj umakne pravični, ki bo dala vsakemu narodu, kar mu gre. In ravno to je točka, ki kaže vso zaslepljenost avstrijskih vlad. Ono ustavo, ki je vir vsem nevoljam in zmešnjavam, čuvajo avstrijske vlade kakor svojo edino rešilno misel. Pri tem ne vidijo in ne slišijo, kako poka sumljivo na vseh koncih in krajih. Baš sedaj, ko se gre za dovolitev češkega notranjega jezika, se vidi ta vladna ozkosrčnost. Izmišljajo si vse mogoče izbege, le tega nočejo videti, kar bi kratkim potom zadovoljilo Čeha.

Na Dalmatinskem. V hrvatskih rodoljubnih krogih vlada neka radost zaradi dveh uspehov v prilog Dalmacije in valmatskega hrvatskega prebivalstva. Prvi uspeh je odpuved vinske klavzule Italiji, kar prihaja v največjo korist vinorodni Dalmaciji. Drugi uspeh bi pa bil po zadržilu »Hrvatske krune« v Zadru ta, da je namestnik baron Handl pričel razgovarjati se s predsednikom prizivnega sodišča o načinu za pohrvačenje državnih uradov. Namestnik da se pač hoče pomenkovati o tem z raznimi strankami, ker pa je v Dalmaciji samo jedina narodnost, torej hrvatska, tedaj se Hrvatom ni bati, da ne prodro; v tem slučaju potem tudi za vedno odklenka italijanščini v dalmatinskih državnih uradih. Boje se pa, da bi namestnik ne mislil na spremembe v prilog nemškemu jeziku. Vsekako pa da je še veselo znamenje, da se je sploh na merodajnem mestu o stvari začelo resno misliti.

Srbija se oborožuje. V listu »National Zeitung« se poroča iz Belegagrada, da je srbska vlada povabila več zunanjih tvrdk, da ji odpošljejo svoje ponudbe glede izdelo-

vanja ostrih patron. Takih patron namerava srbska vlada naročiti za dva milijona frankov. Ta vest vzbuja z ozirom na razmere v Makedoniji splošno pozornost. Srbska vlada se sicer izgovarja, da nimajo ta naročila nobenega drugega pomena, nego nadomestiti patrone, ki so bile pred kratkim uničene vsled razleta v smodnišnici kragujevaški. Ali tem zatrdilom srbske vlade se dosti ne veruje. Oglasile so se na to povabilo angleške, belgijske in nemške tovarne. Najugodnejše ponudbe pa so storile belgijske tovarne.

Dopisi.

Od Sv. Andraža v Slov. goricah. (Gospodarstvo.) Skušnja nas uči, da se stroški gospodarstva ne dajo skrčiti, znižati, da mora pameten in praktičen gospodar skušati, da si pomnoži ali poveča dohodke svojega gospodarstva. Ker je zimski čas, ker nas delo ne sili, lahko to prašanje razmotrivamo. Več nam to koristi, kakor če pobiramo prazne novice, če hlastamo po čenčah, po duševni hrani, pripravni za stare babe, ne pa za zrele gospodarje! Redki so dandanes gospodarji med nami, kateri bi ne bili že prišli do spoznanja, da moramo vse dele našega gospodarstva zboljšati, ako se hočemo na grudi obdržati. Redki pa so tudi tisti gospodarji, kateri bi hoteli korajžno druge poti nastopiti. Prememba je potrebna, toda vsi se nje nočemo lotiti. Krivo je to, da se dosti premalo, ali celo nič ne brigamo, kako drugod gospodarijo in kake imajo uspehe!

Lanskega leta je obrodilo pri nas sadno drevje, da malokedaj tako. To je bila za nas prva ugodnost. Jako ugodno pa je bilo tudi to za nas, da je sadje imelo primerno ceno, da se je moglo v denar spraviti. Lep denar smo dobili, vsak izmed nas ga je bil vesel! In ko bi mi imeli v občini več takih sadjerejev, kakor je Franc Čuček, Martin Germin in še nekateri drugi, bi bili dobili še nekaj tisoč kron več. Bi nam tudi ne škodile! Uspeh sadjereje v lanskem letu pa je nevergljiv in najbolj praktičen dokaz, da se sadjereja v Slovenskih goricah izplača, da vrže celo dobiček! Iz lastne skušnje trdim, da je pri sadjereji nekaj dobička celo takrat, če bi drevo le vsako tretje ali četrto leto obrodilo. Pa potrebno je izpolniti nekatere pogoje, kar pa ni težko. Drevje se mora pravilno saditi, za vsaki prostor mora se določiti prava vrsta. Tu pa se v obče greši. Da me gospodarji ne bodo krivo sodili, opozorim jih na Gambovce ali Moškajncarje

»Okoli pol dveh popoldan.«
 »Ali je bil med tem časom kaj sam v vaši sobi?«
 Jelica se še bolj začudi.
 »Ali se spominjate — na vašem odgovoru je mnogo odvisno«, sili nadzornik.
 »Ne vem, res ne vem — pač, da — jaz sem šla iz sobe po steklenico piva, da mu je dam.«
 »Ali je isto zahteval?«
 »Ne. Prosil me je le za kupico vode.«
 »Mh! Kako dolgo ste pa izostali?«
 »Natanko ne vem. Kake tri minute.«
 »To je popolnoma dovolj«, mrmra Frančič med seboj. Potem reče prijazno: »Le pogum, ljuba Jelica, popolnoma sem prepričan o vaši nedolžnosti — in ako bo božja volja, boste že jutri prosti.«
 Nato odide urnih korakov.

IV.

Nestrpno pričakuje nadzornik detektiva. Bila je sedma ura, ko pride ta nazaj.
 »No, Zavitnik, kako ste opravili? zakliče Frančič nestrpno nasproti. »Ali je kaj ugodnega?«
 »Pa še kako, gospod nadzornik. Mladi Lahkožive zahaja v kavarno Alinger in druge gostilne, ne igra sicer, a denar zapravlja na druge načine.«

»Ali ima dolgove?«
 »Toliko, da že sam ne ve — tudi sem poizvedel od prijatelja, da ne dobiva mnogo denarja od doma, akoravno je njegov oče bogat.«
 »To zadostuje«, pritrđi Frančič. »Sedaj velja tega človeka prehiteti. Pa kako?«
 Nadzornik premišljuje. Do sedaj dokazane stvari bi zadostovale, da osvobodijo Jelico. Da bo pa knjigovodja lagal, lagal do zadnjega, o tem ni bilo dvombe. In nadzornik hoče ne le samo dekle oprostiti, temveč ji tudi povrniti še dobro ime.
 »Pa kako?« ponovi nadzornik in hodi po sobi.
 »Ako je tudi perilo ukradel«, reče sam pri sebi, mora biti s kako osebo v zvezi, ki mu je to pokupila. Ako bi bilo temu mogoče na sled priti, je vlovljen.«
 »Stoj, ga že imam«, zakliče vesel. »Zavitnik, vsedite se in pišite, kar vam bom narokoval!«
 Detektiv uboga. Nadzornik mu da rudeč rožnat papir ter mu narekuje:
 »Policija je začela nekaj slutiti. Pridite hitro k meni, da se pogovoriva. — Ne poznana vendar dobro znana.«
 »Idite sedaj in dajte kakemu dečku pismo, naj je zanese k Lahkoživcu. Ne bo ga še sicer

doma, pa naj odda gospodinjji z opomnjo, da je silno.«

»Kaj pa boste s tem pismom dosegli?« vpraša detektiv.

Nadzornik se zvito nasmehne in pravi: »Ako je Lahkožive nedolžen, ne bo vedel, kaj to pomeni, bo pokazal pismo trgovcu ali je pa celo oddal policiji. Če pa ima slabo vest, bo gotovo šel k osebi, kateri je prodajal ukradene reči.«

»Prav dobro — ako le pisave dotične osebe ne pozna.«

»No, to nič ne škoduje. Dotičnik tudi lahko drugače piše, da bi ga kdo ne spoznal. Še nekaj — vzemite seboj nekaj tovarišev in dobro stražite hišo, v kateri stanuje, zasledujte ga potem na njegovih potih. Ako bo šel k zastavljalecu, kar bo najbrže storil, je vse dobro. Ako pa gre drugam, pa ga zasledujte tudi tje. Saj ga poznate osebno?«

Detektiv prikima, pozdravi po vojaško in odide. Dve uri pretečeta nadzorniku počasi kot cela večnost. V nestrpnosti stori sedaj to sedaj ono, hoče čitati, pa zopet odloži knjigo, prižge smodko, pa jo zopet pogasi.

Bilo je okrog devete ure, ko vstopi Zavitnik brez sape in javi, da je Lahkožive v hiši zastavnika Hanova. Nadzornik se takoj odpravi k njegovi hiši, ki ni bila daleč proč.

lanskega leta. Oni, ki so rastle po hribih, bili so veliki, brez peg in drugih madežev, lepše barve. Prodali so se lahko in drago! Oni pa, ki so rastle po dolinah, ostali so drobni in bili so polni peg. Prodali so se tudi, pa po nizki ceni! Po dolinah pa so druge vrste lani imenitno uspele. Z ozirom na uspeh lanskega leta, moramo gospodarji Slovenskih goric sadjereji posvetiti vso pozornost; vsi za sadjerejo količkaj ugodni prostori se morajo kakor najpreje s sadnim drevjem zasaditi. Pogledati si moramo vzorne nasade po drugod. Da pa se vsako delo pravilno opravi, da se odpravijo stare napake, bi kazalo, da bi bralno društvo ali občinski odbor pravočasno skrbel, da tudi letos na spomlad dobimo gospoda potovalnega učitelja Belé-ta na tri do štiri tedne v našo občino za praktičen poduk. Mi ne želimo, da bi nam v sobi govoril, ampak da bi šel od posestnika do posestnika, da bi vsakega na licu mesta opozoril, kake napake dela pri vzgojevanju drevja, česar je treba v bodoče vkreniti; da določi vsakemu prostor, vrste za sadenje, da svetuje odpomoč, kjer je svet vlažen; da uči praktično drevje saditi, gnojiti, obrezovati itd. Če pride potovalni učitelj, to nas nič ne stane. Zakaj bi ga tedaj ne vabili? Poduka smo potrebni; kdor pa misli, da ga ni potreben, temu se potovalni učitelj tudi ne boče vsiljeval. Bomo mu mi drugi za delo skrbeli! Bralno društvo naročuje časnike za l. 1903. Prosimo, da se ozira na gospodarski list «Kmetovalec», da dobimo več izvodov tega lista v našo občino. F.

Iz Pekla. (Puščavniške misli.) »No, Bog pomagaj in sveti križ božji!« boste gotovo vskliknili, gospod urednik, ko boste prebrali naslov mojega stanovanja. Kajne, tega se niste nadejali, da bi v samem peklu imeli dopisnika, od koder ga še »Magarec«, a hočem reči »Štajerc« nima. Vem, da si vi ta meni tako ljub kraj predstavljate z grozo, in kurja polt vas je menda spreletela pri moji trditvi, da mi je to tako ljub kraj. No, pa le potolažite se; tega pekla ni Bog v svoji jezi vstvaril, pač pa ljudska prislovica. V Peklu torej prebivam in sedaj po zimi kurim, da se vse iskri in kadi, pa kuham žgance ter pečem krompir in repo. Za časa, ko se naveličam kuriti, mahnem jo v Moravski vrh in kje bodi najdem dobrega človeka, ki svojo vinsko klet »lūfta«, da se me ubogega »peklenškega puščavnika« usmili ter mi ponudi kupico trpke izabele, da si zmočim osušeno grlo, ker »tega belega« so nam presnete uši že vsega snedle. Vidite torej, gospod urednik, da čeprav v peklu prebivam, vendar živim

Med potom mu je detektiv razložil, da se je zgodilo vse po njegovi želji. Med en četrt in pol deveto uro je prišel Lahkoživc domov, in prebral takoj pismo; za nekaj minut je bil že zopet na ulici. Zavitnik in njegov tovariš sta se plazila za njim in ga videla, ko je vstopil v hišo Hanova. Bil je zelo oprezen in bal se je, da bi ga kdo ne opazoval, ker je pazljivo gledal na vse strani.

»Torej te imamo, tiček«, mrmra nadzornik. »Upam, da ga še dobimo v past, ki smo mu jo tako zvito nastavili.«

In res. Ostali stražniki so še povedali, da je Lahkoživc v hiši.

(Konec sledi.)

Smešničar.

Ošaben ptič. »Vi, gospod Pipič, oni ptič, ki ste mi ga prodali, noče nič peti, a vi ste ga tako hvalili!« »Ja! ja! veste, ta ptič je jako ošaben. On zna, da ga niste še plačali, a na posodo noče peti!«

Velikodušen gospodar. Najemnik: »Čujte, gospodar, v mojem stanovanju je nastala v zidu velika razpoka!« — Gospodar: »No ne bojte se! Zaradi tega vam ne bom računal dražje stanovanja, da-si je soba večja postala!«

in životarim, če ne v izobilju, toda v zadovoljnosti, kakor se sploh živi in životari na tej ogromni obli, ki jo ljudje za zemljo imenujejo. Ko nekega dne prikolovratim tako malo korajžen domov, oglašil se je moj stari in sitni prijatelj gosp. Želodec, ter oblastno in silovito, kakor je že sploh navada vseh želodcev, terjal za prav velik zalagaj. No, kapa kosmata! s tem porednim želodcem pa imam vedno smolo; enkrat hoče kruha, drugič žgancev, na vse zadnje pa še žejja, kakor suha zemlja v afriški puščavi. No, pa vzamem bisago in grem h — crcovemu mlinu, da mi mlinar proda za kake dvoje žgance turščine moke, da tako zadostim željam godrnjavemu želodcu. Ko pridem do mlina, malo postojim, da se odkašljam, ker veste, gospod urednik, to je moja stara navada ali pa bolezen, ta sitni kašelj. Torej kašljal sem in si duško poprijemal, da mi je v rebrah pokalo; pri tem pa sem čul iz mlina živahno prasko. No, bes te plentaj! kaj pa kaj, ali se bodete lasali ali pa topli, mislim si ter skrivaj pokukam skozi okence v mlin. Pa kaj vidim. Na mizi leži »giftna krotca«, katero slastno povziva mlinar s svojimi pajdasi. Ko so se je že malo nasmukali, reče jim mlinar: »Veste, dragi moji, ta »krotca« je pač le moja, če hočete to okusno jed uživati, morate si jo sami kupiti.« »Oh, radi, radi«, zglase se vsi, »le ti nam piši ponjo. Naročili so si to »krapovico«: »Petkov Matjaš, Bojrmon, Mandlnov Juško, Crcov Ciril pa Sekolov Tonek. Jeza me popade, obrnem se in kašljam dalje. Le čakaj me ti mlinarski mlinar, nič več me ne bo k tebi po turščino moko za žgance, vrh tega pa bom povedal to tvojemu gospodarju, ki je vrl narodnjak, da ti pošlje za priboljšek piskere leskove masti in vrč brezovega olja. Sram vas bodi! Moravci so bili od pamtveka vrli narodni slovenski kmetje. Večina je tudi sedaj vrlih slovenskih značajnih mož; le posamezniki se nahajajo, da poštene slovenske časopise, ki se z vne mo in požrtvovalnostjo bore za pravice slovenskega kmečkega ljudstva, zametujejo, ter raje židovskega kramarja iz Ptujja podpirajo. Tako sem, gospod urednik, rentočil po Moravcih ter se napotil k narodnemu trgovcu in gostilničarju g. Štupici, ki trguje in toči vino in žganje pri kapelici »Matere božje« in ima na svojem hišnem pročelju sv. Balaža namalanega. Moško jo prikorkam v gostilno, da splashnem svojo jezo ter tudi zadostim in spolnim želodcu njegovo vročo željo, ker nocoj najbrže zaradi poznega časa rumenih žgancev ne bo mogoče kuhati. Prihodnjic pa vam bom, gospod urednik, popisal, kako sem nosil »vražji bič« in drugo tako imenitno čarovno korenje, ki posebno hasni za »dojno« v Bukovce in Drakovce, za zdaj pa adijo in zdravi ostanite, gospod urednik ali urednikovič, ali kakor se že koli pišete. Jaz se pišem

Puščavnik iz Pekla.

Iz Gornje Radgone. Kako gospodarijo tukajšni Posilinemci, kaže lepo dogodek zadnjih dni. V veliki občini Police imajo poleg vrlih Slovencev svoja posestva, največ vinograde, tudi Nemci iz Radgone. Če pride do občinskih volitev, tedaj sta si vsakokrat nasproti kmetska slovenska in meščanska nemška stranka. Nemški gospodi se pridružijo vsikdar tudi nekaj nezavednih in strahopetnih Slovencev — Bračkijancev, in tako je nemška ali pravzaprav nemčurska stranka vedno v večini. A nemirno vest ima ta čudno sklepana stranka pri volitvah vselej, strah jo je vzbujajoče se zavednosti slovenske. Da pa lahko mirno in po svoji volji voli, napravi volitve ne v domači, polički občini, kakor to zahteva postava, ampak v Gornji Radgoni, kjer je radgonskim Nemcem bliže in bolj na roko. Tu so potem med seboj; kajti marsikateremu kmetu iz Polic je res težko iti v eno uro ali še več oddaljeno Gornjo Radgono na volišče, ker se k temu ve, da ga bodo tam gledali precej po strani, ako voli narodno, po svojem prepričanju. Tako se zgodi, da izpadejo volitve za poličko

občino v Gornji Radgoni vsikdar Nemcem na ljubo, kakor sami hočejo. Tako župani že dalj časa A. Fekonja, ki ima zraven dobrih posebno to slabo lastnost, da je pač preprižan z znanim orehovskim Bračkom. Zakaj, tega tukaj ne bom pravil! Pri deželnozborskih volitvah v Ljutomeru je bil tudi on v tisti osmerki, ki je oddala svoj glas »Štajercévemu« kandidatu Bračku, seve brez uspeha. To nepostavno postopanje je začelo presedati poličkim slovenskim volilcem. Ker je c. kr. okrajno glavarstvo ljutomersko in namestništvo graško Nemcem ugodilo in to protipostavno ravnanje odobrilo, obrnili so se Slovenci na upravno sodišče na Dunaju, in to je 7. t. m. obsodilo postopanje Nemcev ter določilo, da dovoljuje postava vršitev občinskih volitev vseh volilnih skupin samo in edino le v domači, torej v polički občini, a ne v Gornji Radgoni. Odzdaj bodo tedaj imeli polički Slovenci priložnost, udeleževati se volitev v občinski odbor v domači občini, radgonski Nemci pa se bodo morali potruditi vsikdar v Police, ako bodo hoteli voliti. Kaj ne, gospod Fekonja, zdaj vidite, da so bile dosedanje občinske volitve nepostavne, da bi po Vašem mnenju lahko šli volit tudi v Gradec ali celo v Berlin. Volitve so izpadle za Vaše Nemce vselej ugodno, a vršile so se protipostavno. Ko bi se Vi lepo držali postave, pa razpisali vsakokrat volitve v domači občini, ne bi dobili dolgega nosa. Zato pa Vam priporočamo, da premišlujete malo o sledečem: 1. So-li veljavne Vaš izvolitve županom? 2. So-li veljavne izvolitve Vaših odbornikov? 3. Je-li veljavno vse, kar ste ukrenili za časa svojega občinskega predstojništva? — Čast in pohvalno priznanje pa izrekamo odločnemu Pelelu in drugim, ki se niso zbal nikake zamere, kjer je slo za pravico, katero so po mnogih trdih in stroških končno vendar-le našli!

Sv. Tomaž pri Ormožu. (Razni spomini.) Pretekle božične praznike sem preživel po ednajstih letih zopet v domovini pri Sv. Tomažu. Marsikaj sem našel po teh letih spremenjenega, a le nekaj bom povedal cenj. naročnikom »Slov. Gosp.«, katerega bi naj v nobeni pametni slovenski hiši ne manjkalo. Omenjam le, kar sem v cerkvi in krog nje zapazil. Cerkev je bila pred kratkim vsa prenovljena; uta pred zvonikom, skozi katero se gre v cerkev, je dobila namesto stare strehe lično fasado, ki je sedaj kras cerkvi. Ko sem stopil v cerkev, me je iznenadila krasna slikarija. Na desni v kapeli je prav lep altar sv. Jožefa, ki ga je izdelal podobar R. Golobič pri Sv. Tomažu, kakor je za altarjem zapisano. Kot pevca ter uda pevskega društva v tujini, ki poje tudi v cerkvi, me je zanimalo krasno ter umetno ubrano petje cerkvenega zbora, kateri — kakor so mi pravili farani — že dalj časa izborna popeva pod novim ter marljivim organistom gosp. Francem Zemljič. Na primer: na dan godovanja sv. Tomaža ob 10. uri, se je iz starih orgelj za začetek sv. maše zaslišala lepa fuga; za njo lep »Tantum ergo« iz Cecilije. Zatem koralni »Introit« ter krasna latinska maša s koralnim »Credo«, ki so ga spretno spremljale orglje. Maša se je izvajala po mojem okusu krasno, kar so tudi priprosti ljudje priznali, kateri petje bolj opazujejo; le pri koralu bi si želel še več moških glasov. Dokaj lepa je bila vloga »Laudate Dominum« po »Agnus Dei«. O božiču sem imel priliko še bolj spoznati zbor, katerega si je izvrstno izuril ter sestavil gospod pevovodja. Obojim tukaj častitam ter kličem: le naprej! Na dan pa o prilikah z narodnim petjem! — V cerkvi je še več novih podrobnosti, kar vse dokazuje neumorno delovanje vlač. g. župnika J. Čafa, ki je ob enem prvi dekan pri Sv. Tomažu. Slava! To je tudi ponos za faro. Omenjam tudi narodno slovensko lice Sv. Tomaža n. pr. napis na pošti je slovensko-nemški. Živijo g. poštar Škrlec! — Še nekaj. Ko smo šli na Štefanovo od božje službe, si je eden iz družbe fantov slučajno potegnul z robcem kos papirja iz žepa, na kar ga drugi

dregne: »Čaj ti, Vinc, »Štajerca« si zgūba! Alj ne veš, ki je to ničvreden časnik, pred katerim gospodje svarijo.« A Vinc se odreže: »Veš paj, Lovrenc, ki jaz meso rad jem, pa če mi ti celo svinjsko pleče v »Štajerca« zamotaš in daš, jaz ti ga nazaj v hrbet vržem. Pri moj kuš, da ga ne bi jedel. Kaj je giftno za dūšo, še za želodec ni zdravo. Naj ga kūra pikne »Štajerca« in njegove pristaše! Srčno sem se nasmejaj in rekel: »Fantje, prav imate!« — To so moji spomini, katere sem si odnesel iz narodnega kraja v svojo domačijo, ki je zdaj v tujini.

B—čar.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katoliško politično društvo v Kojncih ima v nedeljo, dne 18. t. m. po večernicah v društvenih prostorih občini zbor. Volil se bo nov odbor, tajnik in blagajnik bosta poročala o svojem delovanju, nazadnje pa bo pogovor o papeževi slavnosti, katero namerava prirediti društvo za 25letnico papeževanja Leona XIII.

Kdo je načelnik? Z ozirom na dotično trditve v zadnji številki našega lista, poslal nam je deželnega glavarja namestnik, g. dr. Fran Jurtela pojasnilo, da ni on, ampak gosp. profesor Fr. Robič načelnik kluba slovenskih deželnih poslancev.

Zaročila se je v Mariboru gca Anica Lenart z g. dr. Jan. Pavalec, vojaškim zdravnikom v Dunajskem Novem mestu.

Poroka. Gosp. Filip Hauptmann, učitelj pri Sv. Križu nad Mariborom se je poročil z gospico Anko Elznik. Bilo srečno!

Pri okraj. sodišču v Ptuj je nastavljen c. kr. sodni pristav gospod Roman Trstenjak.

Premeščenje v finančni službi. Prestavljeni so finančni višji nadgledniki: Ferdinand Golob iz Celja v Ljutomer, Karol Kerbič iz Ljutomera v Radgono; g. Alfred Mihelič je prideljen okraj. glavarstvu v Slovenjgradec.

Skušnjo za finančne višje nadglednike so naredili Jakob Klinc, Martin Petančič, Fr. Repolusk, J. Mitlöhner in R. Pichler.

G. dr. Fr. Pikel, odvetnik v Marnbergu, se preseli v Postojino na Kranjskem, kjer otvori dne 15. febr. svojo pisarno.

Premeščen je c. kr. davčni pripravnik Josip Šprah iz Ptuj v Judenburg.

Mariborska gimnazija je od ponedeljka dne 12. t. m. sem zaprta in se otvori še komaj zopet dne 19. t. m. Otroci gospoda ravnatelja, ki stanuje v gimnazijskem poslopiju, so obojele za škrlatico.

Mariborske novice. V Mariboru se nahaja 15 odvetnikov, izmed njih jih je pet Slovencev. — Zadnje soboto dne 10. t. m. je začelo goret v kletnih prostorih lekarne »pri črnem orlu« na glavnem trgu. Užgal se je fosfor ter razširil neprodiren dim. Požarniki niso mogli nič storiti, ampak so počakali, da je fosfor zgorel. — V mariborskih hotelih in gostilnah je stanovalo letos 13.987 oseb. — Perica Marija Auer dobivala je od tovarnarja B. perilo za moške v pranje. A perila ni vračala tovarnarju, ampak ga nosila v zastavnico. Slaba vest ali strah pred kaznijo je Auerco tako oplasil, da je zbežala iz Maribora. —

Koliko je na Štajerskem odvetnikov. Koncem preteklega leta je bilo na vsem Štajerskem 169 odvetnikov. Na Spodnje Štajersko jih odpade 48, izmed teh je 26 Slovencev, ki bi imeli potemtakem večino, ako

bi se jim dovolila za Spodnji Štajer lastna zbornica.

Oddaja semena. Deželni odbor štajerski bode tudi letos oddajal semena za sejanje travnikov. Pogoji oddaje so naznanjeni v današnjem dotičnem inseratu.

Služba cestnega mojstra s plačilom 1000 K in doklado 200—300 K je na Štajerskem namestiti. Prosilci morajo znati slovenski in nemški ter biti ne več stari nego 45 let. Prošnje se naj vložijo na c. kr. namestništvo v Gradcu do zadnjega januarja.

Nesreča. Iz Ljutomera se nam piše o znani nesreči, ki se je zgodila v Vaupotičevi gostilni z revolverjem: Ni res, da sem v gostilni g. J. Vaupotiča ravnal tako nerodno, da se je sprožil in zadel strel orožnika Jos. Anuška v čeljust in mu prodrl v usta. Sodna preiskava (spis U 511/2) dognala je temveč, da je to sin imenovanega gostilničarja v moji navzočnosti storil ter orožnika težko ranil. — Z vsem spoštovanjem udani Andrej Vrabl, odvet. solicitor.

Zgorelo je posestniku Jakobu Strnad pri Sv. Križu nad Mariborom v petek, dne 9. t. mes. po noči pet oralov lesa. Prišli so orožniki od Sv. Jurija ob Pesnici, ki so zbudili ljudi ter z njimi do jutra ugasili ogenj. Brzkone je užgala hudobna roka.

Ljubezen do šolske mladine. Na šestrazredni ljudski šoli pri Sv. Marjeti niže Ptuja razdelila se je na Štefanovo po večernicah revnim učencem prav lepa božičnica. 50 revnih otrok je dobilo vso obleko. Vsem dobrotnikom in ljubiteljem naše mladine, ki so k temu prav lepemu darilu pripomogli ali z denarjem ali na drugi način bodi tem potom izrečena najsrčnejša zahvala. Bodite tudi za naprej naklonjeni našim ubogim šolarjem. — Janko Žunkovič, nadučitelj.

Ptujske novice. V Ptuj je šest odvetnikov, izmed teh so 4 Slovenci. — Namesto dr. Ambrositscha je prišel iz Ljubljane odvetnik dr. Plahki. Kakor že ime kaže, je gospod tudi starega nemškega rodu. — Odbor »Narodne čitalnice v Ptuj«, se je v svoji seji dne 9. t. m. konstituiral tako-le: Gosp. dr. Jurtela, predsednik; gospod dr. Horvat, podpredsednik; gospod Kopic tajnik; gospod Zelenik, blagajnik. — K Simonu Huterju je prišla dne 6. t. m. neznana mu ženska s pismom, v katerem ga prosi dobro mu znana gostilničarka s Koga pri Ormožu za 80 K na posodo. Huter je ženski izročil denar, a sedaj se je izkazalo, da je bil speljan na led. Gostilničarka s Koga ga ni prosila za denar. — Umrli je na preranem porodu pri gospe Veseli službujoča dekla Jožefa Potočnik. — Dne 9. t. m. so zaprli 15 letnega hlapčka, ker je po ulici prehitro vozil.

Pri Sv. Juriju ob juž. železn. bodo kmalu občinske volitve, za katere delajo vse stranke skrbne priprave.

Iz Haloz. Meseca decembra je v Turškem vrhu zgorelo hišno in gospodarsko poslopje Janeza in Marije Gaves. Dne 9. t. m. pa so izročili oba zakonska okraj. sodišču v Ptuj, ker se sumi, da sta si sama užgala, ker se jima je pozelelo velike zavarovalnine.

Celjske novice. V Celju živi deset odvetnikov, med njimi jih je 6 Slovencev. — V soboto, dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer priredi v veliki dvorani Narodnega doma v Celju češka umetnica na gosli gospica Mařenka Herites iz Prage koncert v prid Dijaskemu domu Od dunajske in petrograjske kritike častno ocenjena nadarjena umetnica je učenka svetovnoznane glasbene šole Ševčikove, katera nam je vstvarila Kubelika in Kociana. Mlada, še-le 18 letna Herites obeta doseči omenjena slavna prednika in se jo dandanes splošno nazivlje s častnim primkom: »Žensko Kubelik«. Umetnica ima namen Celjanom s svojim koncertom izkazati hvalečnost za znani gostoljubni sprejem v Celju. Rojaki! Prihitite v prav lepem številu v Celje na ta častni večer gospice Mařenke Herites, da pokažete, kako cenite češko umetnost!

Sevnica ob Savi. V tukajšnji tovarni za kopita je ponesrečil delavec Jernej Vertovšek. Stroj mu je odtrgal štiri prste desne roke. Ponesrečenca so spravili v brežiško bolnico.

Nova Štifta pri Gornjemgradu. Vlč. gospod Franc Puntner, župnik tukaj, je bil izvoljen častnim občanom radi olepšanja treh cerkev in povzdige božjega pota. — Županstvo Nova Štifta, dne 12. jan. 1903. Župan: Jakob Savinšek.

Izbris svobodne rudosledbe. Kakor je c. kr. okrožni rudarski urad celjski dne 15. decembra 1902 naznanil, se je gospodu Henriku Blitz, trgovcu na Dunaju, podeljena dovolitev rudosledbe v političnem okraju celjskem z vsemi na njo utemeljenimi svobodnimi rudosledi v kat. občini Sv. Martin v Rož. dol. Rožni vrh in Polzela izbrisala.

Smrt. Iz Gotovelj nam pišejo: Pretekli teden je umrl v naši vasi po kratki mučni bolezni za vnetjem pljuč in možgan kmetski fant Jožef Videc. Ker se mu je zmešalo, svetoval je zdravnik, naj ga peljajo v Gradec v bolnico; a umrl je ravno ob uri, ko se je imelo to zgoditi. V teku tega leta bi bil prevzel gospodarstvo. Bil je obče priljubljen radi mirnega obnašanja in svoje šaljivosti. N. p. v m.!

Iz Luč pri Ljubnem. Minuli teden je zadel našega občespostovanega in ljubljene Ivana Robnika vulgo Juvan hud udarec. Vsegamogočnemu je dopadlo, poklicati k sebi njegovo blago ženo v boljši svet. Ranjka je bila zelo spoštovana in priljubljena na daleč okoli; dokaz temu je bil njen spreved, pri katerem ni bilo očesa, da bi ga ne zalivale solze, ko je stal ob odprtem grobu. Bila je pa res prava mati svojim otrokom, katere je v lepem krščanskem duhu izredila, kar kaže njih lepo, pošteno vedenje. Bog bodi ranjki milostljiv in ji daj večni mir in pokoj! — Tudi rodbino Spruk, vulgo Knez je zadel žalosten dogodek: zgubili so izmed svoje srede 16 let starega sinčka, katerega je nebeški Oče poklical k sebi in ga rešil hude bolezni. N. v m. p.!

Kozjanke novice. Pri Sv. Filipu v Veračah v vinogradu posestnika gospoda Bovha so našli v zemlji, ko so delavci regolali, pisker starega srebrnega denarja, že več sto let starega. Posestnik vinograda ga je nekaj zanesel na tukajšnjo davkarijo, nekaj pa ga hrani za spomin. Le pridno regolite ljubi vinogradniki svoje upostošene vinograde, morebiti se še tudi kateremu izmed vas posreči najti zaklad, če ne v loncih zakopan — v sodih polnih rujnega vina. — V Kozjem se jih je narodilo leta 1902 28, in sicer možkega spola 14, ženskega tudi 14. Umrlo jih je 22, možkega spola 12, ženskega 10. Leta 1901 se jih je narodilo 48, možkega spola 24 in ženskega zopet 24. Umrlo jih je 31, možkega spola 16, ženskega 15. Iz tega razvidite, da se jih je v minulih dveh letih narodilo jednako število dečkov in jednako število deklic, torej vse sparoma. — Tele s petimi nogami je povrgla krava posest. Franc Vončini v Opečniku nad Kozjem. Tele, ki je že tri tedne staro, je zdravo. Peta noga mu je priraščena na desni strani nad rebrami, nekoliko manjša od drugih, s tremi parklji ter binglja semtertje. — Bela zastava je vihrala zadnjič z našega sodišča v znamenje, da ni nihče zaprt.

Žitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 15 K 70 v, rži 13 K 70 v, ječmena 13 K 40 v, ovsa 14 K 60 v, koruze 15 K 80 v, prosa 15 K 40 v, ajde 15 K 40 v, fižole 24 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 8 K 75 v, rži 8 K 90 v, ječmena 7 K 25 v, ovsa 6 K 75 v, koruze 7 K 10 v, fižole 14 K

Šadne in druge cene v Mariboru. 1 kg jabolk 20 do 30 v, orehov — do — v, 1 kg krompirja 6 v, čebula 16 do 20 v, česna 50 do 56 v, 5 jajec 40 v, 1 kg sira 30 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 l svežega mleka 18—20 v, posnetega mleka